

ประกาศกรมการขนส่งทางบก
เรื่อง อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นหรือที่ใช้สำหรับป้องกันอันตราย
เมื่อมีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น
พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่กฎกระทรวงความปลอดภัยในการขนส่งวัตถุอันตรายทางถนน พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของที่นำไปใช้ในการขนส่งวัตถุอันตราย ต้องจัดให้มีอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นหรือที่ใช้สำหรับป้องกันอันตรายเมื่อมีอุบัติเหตุ หรือเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น เพื่อให้การขนส่งวัตถุอันตรายทางถนนของผู้ประกอบการขนส่งทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศเป็นไปด้วยความปลอดภัย และเป็นไปตามความตกลงระหว่างประเทศด้านการขนส่ง สินค้าอันตรายที่ประเทศไทยเป็นภาคี ได้แก่ กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวก ในการขนส่งสินค้าผ่านแดน (ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Goods in Transit) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามแดน (ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Inter-State Transport) และความตกลงว่าด้วยการขนส่ง ข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS Cross-Border Transport Agreement) ซึ่งสอดคล้องกับ ความตกลงว่าด้วยการขนส่งสินค้าอันตรายระหว่างประเทศทางถนนของคณะกรรมการเศรษฐกิจยุโรป แห่งสหประชาชาติ (European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road (ADR)) อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ (๒) ของกฎกระทรวงความปลอดภัยในการขนส่ง วัตถุอันตรายทางถนน พ.ศ. ๒๕๕๘ อธิบดีกรมการขนส่งทางบกออกประกาศกำหนดคุณลักษณะของอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นหรือที่ใช้สำหรับป้องกันอันตรายเมื่อมีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง” หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ประเภทการขนส่งไม่ประจำทางหรือการขนส่งส่วนบุคคล ด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของที่ นำไปใช้ในการขนส่งวัตถุอันตราย ทั้งการขนส่งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

“หน่วยขนส่ง” (Transport Unit) หมายถึง รถบรรทุกหนึ่งคัน หรือรถลากจูงและรถพ่วง หรือรถกึ่งพ่วงที่ต่อพ่วงกัน

“วัตถุอันตราย” หมายถึง วัตถุอันตรายตามประเภทที่กำหนดไว้ในประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดประเภทหรือชนิดและลักษณะการบรรทุกวัตถุอันตรายที่ผู้ขับรถต้องได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ ๔

ข้อ ๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งต้องจัดให้มีอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น หรือที่ใช้สำหรับป้องกันอันตรายเมื่อมีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น ดังต่อไปนี้

- (๑) อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่ต้องจัดให้มีไว้ประจำหน่วยขนส่ง ดังนี้
- (ก) ลิ่มขัดล้อที่ทำด้วยวัสดุที่มีความแข็งแรง ทนทาน มีขนาดเหมาะสมกับน้ำหนักรวมสูงสุดของรถ และกับเส้นผ่านศูนย์กลางของยางล้อรถ ซึ่งสามารถทำให้รถไม่เลื่อนไหลขณะจอดรถจำนวน ๑ ชั้น ต่อรถหนึ่งคัน
- (ข) อุปกรณ์เตือนภัยที่วางตั้งได้เอง เช่น กรวยสะท้อนแสง สามเหลี่ยมสะท้อนแสง หรือไฟวับวาบ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือแต่ละอย่างรวมกัน จำนวน ๒ ชั้น
- (ค) ของเหลวที่สามารถใช้ฉีดล้างตาในกรณีมีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉิน เว้นแต่การขนส่งวัตถุอันตราย ประเภทที่ ๑ วัตถุระเบิด และประเภทที่ ๒ ก๊าซ จะมีอุปกรณ์ชนิดนี้ไว้ประจำหน่วยขนส่งหรือไม่ก็ได้
- (ง) เครื่องดับเพลิงที่มีขนาด จำนวน และคุณภาพ เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบก ประกาศกำหนด
- (๒) อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่ต้องจัดให้มีไว้เพิ่มเติมประจำหน่วยขนส่ง ในกรณีขนส่งวัตถุอันตรายบางประเภท ดังนี้
- (ก) การขนส่งวัตถุอันตราย ประเภทที่ ๒ ก๊าซ ในประเภทย่อยที่ ๒.๓ ก๊าซพิษ และประเภทที่ ๖ ในประเภทย่อยที่ ๖.๑ สารพิษ ต้องจัดให้มีหน้ากากกันก๊าซพิษหรือสารพิษ สำหรับให้ผู้ขับรถและพนักงานประจำรถสวมใส่ในกรณีมีอุบัติเหตุหรือเกิดเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น โดยใส่กรองหน้ากากต้องสามารถกรองอนุภาคได้ตามมาตรฐานยุโรปว่าด้วยเรื่องใส่กรองกันก๊าซและไอระเหย (European Standard ๑๔๑ : EN ๑๔๑)
- (ข) การขนส่งวัตถุอันตราย ประเภทที่ ๓ ของเหลวไวไฟ ประเภทที่ ๔ ของแข็งไวไฟ ในประเภทย่อยที่ ๔.๑ ของแข็งไวไฟ และประเภทย่อยที่ ๔.๓ สารที่สัมผัสกับน้ำแล้วทำให้เกิดก๊าซไวไฟ ประเภทที่ ๘ สารกัดกร่อน และประเภทที่ ๙ วัตถุอันตรายเบ็ดเตล็ด ต้องจัดให้มี
- ๑) พลับ สำหรับใช้ตักดินหรือทรายเพื่อป้องกันหรือลดผลกระทบจากการรั่วไหลของวัตถุอันตรายต่อชุมชน ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม
  - ๒) แผ่นพลาสติกหรือวัสดุที่เหมาะสมกับวัตถุอันตรายที่ขนส่ง มีขนาดความกว้างและความยาวด้านละไม่น้อยกว่า ๑ เมตร สำหรับใช้ปิดคลุมฝาต่อระบายน้ำ เพื่อป้องกันไม่ให้วัตถุอันตรายรั่วไหลลงสู่ท่อระบายน้ำ
  - ๓) ถังพลาสติกหรือภาชนะที่ทำด้วยวัสดุที่เหมาะสมกับวัตถุอันตรายที่ขนส่ง สำหรับใช้รองรับวัตถุอันตรายที่รั่วไหลในกรณีมีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น
- (๓) อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่ต้องจัดให้มีไว้สำหรับผู้ขับรถและพนักงานประจำรถแต่ละคน ดังนี้

(ก) เสื้อที่มีแถบสะท้อนแสงขนาดไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร จำนวนอย่างน้อย ๒ แถบ รอบตัวเสื้อ หรือตามมาตรฐานยุโรปว่าด้วยเรื่องแถบสะท้อนแสงที่ต้องมองเห็นได้ชัดเจน (European Standard ๔๗๑ ; ๒๐๐๓ : EN ๔๗๑ ; ๒๐๐๓)

(ข) อุปกรณ์ส่องสว่างแบบพกพาได้หรือไฟฉายที่มีกระบอกแบบไม่มีพื้นผิวโลหะที่เสี่ยงต่อการเกิดประกายไฟ และในกรณีขนส่งวัตถุอันตราย ประเภทที่ ๒ ในประเภทย่อยที่ ๒.๑ ก๊าซไวไฟ หรือประเภท ที่ ๓ ของเหลวไวไฟ ต้องเป็นแบบป้องกันการระเบิด (ex-proof) ได้

(ค) ถุงมือที่เหมาะสมกับประเภทและสภาพของวัตถุอันตรายที่ขนส่ง

(ง) อุปกรณ์ป้องกันดวงตาหรือแว่นนิรภัยที่เหมาะสมกับประเภทและสภาพของ วัตถุอันตรายที่ขนส่ง

อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ตามวรรคหนึ่ง ต้องอยู่ในสภาพที่ดี ไม่หมดอายุการใช้งาน และต้องติดตั้งหรือจัดเก็บไว้ในตำแหน่งที่สามารถนำมาใช้งานได้โดยสะดวกตลอดเวลาที่ทำการขนส่ง

ข้อ ๓ ผู้ขับรถต้องตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ตามข้อ ๒ ให้ครบถ้วนถูกต้อง ก่อนทำการขนส่ง

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

สนธิ พรหมวงษ์

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก